

Woensdag

den 10den julij.

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACT uit het Register der Resolutien van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië in Rade.

BURANZONG, den 26sten juni 1833. (No. 52.)

In aanmerking genomen dat, sedert de daarstelling eener afzonderlijke directie over de kultures, het aanwezen van eene hoofdkommissie van landbouw niet meer wordt gevorderd.

Gelet enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Intrekken de hoofdkommissie van landbouw, ingesteld bij besluit van den 29sten maart 1826, (Staatsblad no. 13); met bepaling dat de attributen der hoofdkommissie, verordend bij het besluit van den 27sten mei 1827 no. 7 (Staatsblad no. 90) zullen overgaan op de directie der kultures;

Ten tweede. Enz.

Extract enz.

Accordeert met voorschreven register,
De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
VAN OLPEN.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, den 9 julij 1833.

Bij de successieve berigten nopens het beleg en de overgifte der Citadel van Antwerpen, welke wij, in vroegere nummers, omstandig hebben medegedeeld, dienen nog de volgende belangrijke stukken gevoegd te worden, die in de, sedert, ontvangene nieuwbladen gemitteerd zijn:

Aan Zijne Excellentie den Heer Directeur-Generaal van Oorlog, te 's Gravenhage.

Citadel van Antwerpen, den 29sten December 1832.

Als een vervolg op mijne missive van den 24sten dezer, no. 1784, heb ik de eer Uwe Excellentie te rapporteren, dat de vijand, ingevolge de geslotene kapitulatie, op dien datum het raveltijn aan de Hoofdpoort, en vervolgens in den loop van den dag de vijf bastions bezet heeft.

Den namiddags ten 2 ure heb ik in mijne kasemat een bezoek ontvangen van de beide Fransche Prinsen, vergezeld van den Maarschalk Gérard, benevens 10 of 12 andere Generaals, welke mij over de verdediging der Citadel de grootste complimenten gemaakt hebben, hebbende de Maarschalk mij de verzekering gegeven, mij alles, wat niet strijdig tegen zijne instructie was, toe te zullen staan.— De toestand waarin zij het inwendige van de Citadel gevonden hebben, scheen hen alle te verstommen.

Ik heb volstroekt geene redenen mij over de behandeling der Franschen ten ooren opzigte te beklagen, en aan alle mijne kleine verzoeken wordt op eene heusche wijze door hen voldaan.

Ik acht mij gelukkig de wenschen van Zijne Majesteit ten opzigte van het overbrengen der gekwetsten naar Holland voor te hebben kunnen komen, aangezien op mijn verzoek de ligt gekwetsten en zieken, welke zich op den 26sten dezer zoo hier als op het Vlaamsche Hoofd bevonden, onder bedekking eener Fransche wacht, te water van hier tot aan onze vloot en van daar onder geleide van onze vlootelingen, verder naar Bergen-op-Zoom zijn getransporteerd.

Bij die gelegenheid hebben de Belgen weder eene proef van hunne laagheid aan den dag gelegd, door op deze schepen, hoewel onder Fransche bedekking, eene hevige fusillade van den Kattendijk tot bij het Fort-du-Nord te dirigeren.

De zwaar gekwetsten hebben, ten getale van 59, naar het Hospitaal te Antwerpen moeten worden getransporteerd, hebbende de Fransche militaire autoriteit zich speciaal met de bescherming van dezelve belast. Onder deze bevinden zich 36 geamputeerden; ook de kolonel de Gumboëns en de Luitenant van Limburg Stirum zijn naar derwaarts over-

gebracht, aangezien hun toestand niet toeliet hen naar elders te vervoeren; zijnde de laatste bij zijnen neef aldaar opgenomen. De Maarschalk heeft mij stellig beloofd, dat deze lijdens, naar mate hun toestand zulks gedooft, naar hunnent zullen worden gezonden.

De kolonel Koopman, welke ingevolge het additioneel artikel niet in de kapitulatie begrepen was, is den 26sten des avonds naar het Fransche Hoofdkwartier overgebracht en de officieren van de zeemagt ontwapend. Na vele door mij hiertegen ingebragte vertoogen en na herhaald aandringen bij den Maarschalk, om, indien het lot van de zeemagt niet met het onze gelijk wordt gesteld, mij dan persoonlijk als den Kolonel te behandelen, dewijl het de plicht van elk bevelhebber is, om als krijgsgevangene het zwaarste lot mede te dragen, zoo is het mij gelukt, het zoo ver te brengen, dat de officieren hunne wapenen terug hebben ontvangen en de schepelingen mede in de kapitulatie begrepen zijn, waarbij men mij de hoop heeft gegeven, dat de kolonel Koopman mij spoedig zoude rejoigneren. Ik zal echter niet rusten voor dat in dit opzigt aan mijn verlangen voldaan wordt, of anderszins persisteren mijn lot met hem te deelen.

De Maarschalk Gérard heeft mij den 27sten dezer eene missive doen geworden, van den navolgenden inhoud:

Leger van het Noorden. Generale Staf.

Aan Mijnheer den Baron Chassé, Generaal der Infanterie.

Hoofdkwartier te Berchem, den 27sten December 1832.

MUNHEER DE GENERAAL,

Ik haast mij u aan te kondigen dat ik, ingevolge de bevelen van mijnne Regering, ontvangene voorschriften, gemagtigd ben, om u, alsmede alle de troepen, die onder uwe bevelen gestaan hebben, naar Holland terug te zenden, onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat alle de in de kapitulatie begrepen officieren en soldaten, gelijk mede gij zelve, zich stellig verbinden, om de wapenen niet tegen Frankrijk en dezelfs bondgenooten, en bepaaldelijk niet tegen België te dragen, zoo lang de tusschen deze laatste Mogendheid en Nederland te maken schikkingen niet tot stand zullen gebracht zijn. Indien gij het voorstel, hetwelk ik de eer heb u te doen, aanneemt, dan zal ik dadelijk de noodige bevelen geven, om u en uwe troepen onverwijld naar de Hollandsche grenzen te doen vertrekken, alwaar uwe wapenen u zullen terug gegeven worden. Ingeval van weigering moet ik u kennis geven, dat ik het bevel ontvangen heb, om u met uwe troepen naar Duinkerken te doen brengen.

Ontvang, Mijnheer de Generaal, de verzekering mijner uitstekendste hoogachting.

De Maarschalk, Opperbevelhebber,
(Get.) Graaf GÉRARD.

Waarop ik het navolgend antwoord heb toegezonden:

Aan Mijnheer den Maarschalk Graaf Gérard, Opperbevelhebber van het Noorderleger.

Kasteel van Antwerpen, den 27sten December 1832.

MUNHEER DE MAARSCHALK,

In antwoord op den brief waarmede Uwe Excellentie mij heden vereerd heeft, betrekkelijk de voorwaarden waarop de bezetting der Citadel naar Holland zoude worden terug gezonden, heb ik de eer u, Mijnheer de Maarschalk, te berigten, dat ik geenszins gemagtigd ben, om eene dergelijke verbindtenis aan te gaan, en dat ik mij dus in de noodzakelijkheid bevinde, om met mijne troepen het lot te ondergaan, hetwelk de Fransche Regering ons voor dat geval bestemt.

Ontvang, Mijnheer de Maarschalk, de verzekering mijner uitstekendste hoogachting.

De Generaal der Infanterie,
(Get.) Baron CHASSÉ.

Waarop wij gisteren de bevelen tot den afmarsch naar Duinkerken hebben ontvangen, zijnde de Heer Generaal-Majoor de Favauge heden morgen met de eerste kolonne,

sterk ongeveer 2400 man, bestaande uit de 10de en de twee kompagnien der 2de afdeeling infanterie, onder een sterk escorte, afgemarcheerd, terwijl ik morgen vroeg met de tweede en laatste kolonne, bestaande uit de overige infanterie, de artillerie en marine, den marsch zal aannemen.

Aan de officieren van gezondheid is op mijn verzoek toegestaan, om naar *Holland* terug te keeren, welke met de eerste gelegenheid van hier zullen vertrekken, uitgenomen de chirurgijn-majoor *Croissant*, welke op zijn eigen aandringen, wegens mijnen ligchamelijken toestand, mij tot *Duinkerken* zal vergezellen, alwaar gelegenheid zal worden gezocht, om hem naar *Holland* terug te zenden, zoodra mij zijne hulp niet meer benoodigd zal zijn.

Ik zal de eer hebben Uwe Excellentie mijne nadere voordragten tot militaire belooningen uit *Duinkerken* te doen toekomen, wyl mij thans hiertoe de tijd ontbreekt.

Op het oogenblik ontvang ik het treurige narigt dat de heer kolonel *de Gumoëns* gisteren avond in het Hospitaal te *Antwerpen*, aan zijne wonden overleden is.

Zijne Majesteit verliest in denzelfden, een even zoo kundig als getrouw en dapper hoofdofficier, welke door ons allen en inzonderheid door mij zeer betreurd wordt.

De Generaal der Infanterie,
Baron CHASSÉ.

Bij een naderen brief heeft de Generaal *Chassé* den Heer Directeur-Generaal van Oorlog verzocht, om zijne dankbetuigingen aan den Koning over te brengen, voor het zoo verëerend gunstbewijs, door Z. M. aan hem Generaal en aan de bezetting der Citadel verleend; en daarbij tevens overgezonden de te dier gelegenheid door hem uitgevaardigde:

DAGORDER voor de bezettingen op de Citadel van Antwerpen, onderhoorige Forten en Zr. Ms. Zeemagt op de Schelde voor Antwerpen.

KRIGSBROEDERS!

Den soldaat kan gewis, bij de volbrenging van zijne krijgsverrichtingen, geen eervoller loon te beurt vallen dan het bewustzijn te ontvangen dat zijne daden door Zijnen Koning worden goedgekeurd.

Dit, mijne wapenbroeders, is ons geval; met innig genoegen kan ik u zulks mededeelen. Uw gedrag heeft gedurende den loop van het beleg 's Konings tevredenheid weggedragen; de geheele verdediging heeft aan Zijner Majesteits billijke verwachting beantwoord; Hoogstdezelve heeft met innige deelneming gadeslagen het lot van zoo vele dapperen, die hun bloed voor het vaderland hebben vergoten, hoe groot de ontberingen en vermoeijenissen zijn geweest, die zij hebt getroost.

Aanvankelijk een blijk van Hoogstdeszelfs goedkeuring aan mij persoonlijk, en, in mijn persoon, aan het geheele garnizoen der Citadel van *Antwerpen* willende geven, heeft Zijne Majesteit, bij besluit van den 25sten dezer, no. 63, mij benoemd tot Grootkruis der Militaire Willems-Orde; terwijl Zijne Majesteit voorts welwillend te gemoet zal zien de verdere tot belooning te doene voordragten.

Krijgsbroeders! wij hebben met eere aan onze roeping volstaan, en moet dan al voor het oogenblik onze arm aan de heilige zaak van het Vaderland worden onttrokken, in onze harten blijft hetzelfde leven; en welke beproevingen ons ook zouden kunnen wachten, gewis, geene offers zullen ons te groot zijn!

Citadel van *Antwerpen*, den 27sten December 1832.

De Generaal der Infanterie,
Baron CHASSÉ.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 7den januarij. Den 2den dezer is in den ouderdom van 57 jaren overleden, de Heer *J. J. Baron Melvill van Carnbee*, Schout bij Nacht, in dienst van Z. M. den Koning der Nederlanden, Ridder der Militaire Willems-Orde, en der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Ingevolge koninglijk besluit is, met den 1sten Januarij 1833 de post van Hoofd-inspecteur voor het middelbaar en lager onderwijs opgeheven, en den Heer *A. van den Ende* eervol ontslag uit die betrekking, met het genot van pensioen, verleend, onder dankbetuiging voor de langdurige en gewigtige diensten aan den Lande bewezen; terwijl de werkzaamheden van dien post zijn vereenigd met dien van Inspecteur der Latijnsche scholen—welke door den Heer *H. Wynbeek* bekleedt wordt—onder den titel van Inspecteur der Latijnsche scholen en van het middelbaar en lager onderwijs.

ENGELAND.

LONDEN, den 5ten februarij II. Lord *Ersmouth*, Vice-Admiraal van Engeland, en vooral ook door de onderneming tegen *Algiers* beroemd geworden, is dezer dagen in den ouderdom van 67 jaren overleden.

LONDEN, den 16den februarij II. In het huis der Gemeenten hebben gisteren avond aller belangrijkste debatten plaats gehad. Sir *R. Peel* heeft de aandacht der vergadering ge-

vestigd op 's Konings orders in Rade, waarbij embargo is gelegd op de Hollandsche schepen in de Engelsche havens, en tevens het nemen en opbrengen van schepen dier zelfde natie is hevolen. Hij begon met dezen maatregel te beschouwen als atrekende om het vermogen der akten van het Parlement op te schorten, als strijdig met de statuten en als aan de Kroon eene zeer gevaarlijke magt toevertrouwende. Met de oude constitutie, de *Magna Charta* in de hand, beweerde hij dat koopvaarders, van welke natie ook, in vredestand, vrij in Engeland moeten toegelaten worden, aldaar volkomen bescherming voor personen en goederen moeten vinden en vrijelijk van daar moeten vertrekken, terwijl zelfs in geval er oorlog tusschen Engeland en het land, waartoe zij behooren, mogt uitbarsten, zij daarvan in tijds openlijk moeten gewaarschuwd worden, alvorens men tot eenigen stap van vijandelijkheid of zelfs van hardheid tegen hen mag overgaan. Hij vergevoegde zich niet met dit bewijs tegen het onregtmattige van het embargo, maar las nog een statuut voor, in het zeven-en-twintigste jaar der regering van *Eduard III* gemaakt, betrekkelijk de veiligheid van personen en goederen, aan vreemde kooplieden te verleenen. Voorts betoogde hij, dat de Geheime Raad de magt niet had, om bestaande wetten te schorsen of te veranderen; en dat niemand, uitgezonderd de Koning met medehulp van zijn Parlement, zulks kon doen. Tot staving hiervan haalde hij aan, zekere besluiten, door den beroemden Lord *Erskine* in 1806, toenmalig Lord Kanselier onder een ministerie, waarvan de tegenwoordige Lord *Grey* ook lid was, in het Parlement, ter zake van de orders in Rade, voorgesteld; en bragt eindelijk nog een geschrift van lord *Brougham* bij, waarin met zoo veele woorden gezegd wordt, dat het onverstendig en strijdig met de Constitutie is, om de vrijheid van koopvaarders eenigzins te belemmeren, behalve in het uitvoeren van granen in dagen van hongersnood, en van wapenen in tijden van oorlog. Hij wilde echter niet ontkennen, dat er omstandigheden konden geboren worden, waarin de Kroon het regt had van de bestaande wetten afleewijken; doch hij hield vol, dat dit prerogatief alleen werken moet volgens bestaand gebruik of het regt der volken, namelijk in het nemen van represaille voor beledigingen door Zijner Majesteits onderdanen geleden, of in oogenblikken, waarin vijandelijkheden dreigende waren; alleen in deze gevallen en slechts door nood gedrongen, was van dit prerogatief gebruik gemaakt en nog wel voor een bepaalden tijd.—Nu vroeg hij, of de Hollanders, in tijds waren gewaarschuwd; of zij eenige reden hadden om te gelooven, dat er oorlog tusschen hen en Groot-Brittanje bestond; of het embargo noodig was als middel van represaille; wat toeh de belediging was, die Holland Engeland had aangedaan, en wat in de tegenwoordige buitenlandsche betrekkingen aanleiding gaf tot den gewelddadigen maatregel, hier, en in volle zee, tegen de koopvaardij-schepen van een volk, waarmede Engeland in vrede was, en tot het verbieden aan de Engelsche kooplieden om op de Hollandsche havens te varen? Nog wilde hij weten, of iets het onbepaald voortduren van die bevelen in Rade kon regtvaardigen, en onderzocht, of de omstandigheden tusschen Holland en Engeland in de daad het uitoefenen van het genoemde prerogatief noodzakelijk maakten. Hij bestond, zeide hij, geene vijandelijkheden tusschen beide landen. Dit toont zelfs de aanspraak van den Koning, waarin Zijne Majesteit verklaart, dat er weder onderhandelingen zijn geopend, en derhalve bestaat er geen oorlog. Holland heeft geene reden tot represaille gegeven en integendeel geen beslag op Engelsche schepen in zijne eigene havens gelegd, noch Engelsche vaartuigen op zee genomen. Hier sprak hij over het reeds zoo dikwerf aangewezen ongerijmde van, terwijl men staande hield, dat er geen oorlog bestond, daden te plegen, zoo als de belegering van het kasteel van *Antwerpen*, het stremmen van den handel gedurende achttien weken, het nemen van schepen, enz., en beklagde zich, dat Engeland met zoo ongewone gestrengheid ten aanzien van Holland handelde. Toen het de Deensche vloot te *Kopenhagen* nam, versochoonde het de koopvaardij schepen, en eerst na dat er Engelsche schepen genomen waren, nam het ook Deensche koopvaarders. Toen het in 1804 de Spaansche fregatten nam, maakte het de Spaansche schatten buit, maar sloeg de hand niet aan koopvaarders. Toen in 1803 Holland door Frankrijk bezet was, legde het vóór de oorlogverklaring geen embargo op de Bataafsche schepen noch nam die in volle zee weg.

Altijd, zelfs in oorlog, meende men in Engeland allen wettigen handel te moeten bevorderen, en nu nam het schepen zonder waarschuwing en zonder oorlog! Het was hier, zoo als de Regering het noemde, zake om onderhandelingen door te zetten; maar daartoe ontkende hij, dat Engeland, noch volgens het regt der volken, noch volgens zijne eigene wetten, een embargo mogt leggen. De ministers zouden onderhandelen, zoo zij dit goedgevonden, en, niet te vrede over den uitalag der negotiatien, oorlog maken; maar zij hadden geen regt om in de gegeven omstandigheden een embargo te bevelen. In de questie tusschen Holland en België zou hij zich volstrekt geene partij stellen. Hij wilde aannemen, wat men ook van weerszijden mogt aanvoeren; maar hij bleef beweren, dat de handelwijze der Engelsche regering onregtvaardig was, en, even als in de dagen van barbaarsheid, niet tegen een staat, maar tegen bijzondere personen was gericht.

Ook merkte hij op, dat in deze de gewone loop der zaken omgekeerd was. Men voerde geen oorlog tegen gewapende schepen, maar alleen tegen weerlooze koopvaarders. Op alle de redenen die hij had blootgelegd, zou men hem welligt antwoorden, dat de orders in Rade, waarover hij klagtig viel, het bereiken van een groot politiek doel moesten bevorderen; dat zij misnoegen onder de onderdanen van den Koning der Nederlanden moesten verwekken en daardoor dien Koning dringen van toe te geven aan de eischen, die men hem deed. Hem kwam de maatregel alecht gekozen voor om tot eene schikking te geraken, te meer daar de drie Mogendheden, welke geen deel aan de dwangmiddelen wilden nemen, de onderhandelingen niet konden hervatten, zoo lang die dwang bleef voortduren, en het zeer onzeker was of Holland met Frankrijk en Engeland zou willen handelen, en de tusschenkomst der drie andere Mogendheden, welke het meerder vriendschap getoond hadden, weigeren zou. Ook scheen het hem niet toe, dat

die maatregelen ontevredenheid in Holland zouden doen geboren worden, zoo dat de Koning tot toegeven zou worden genoodzaakt.

Voor eerst waren de maatregelen onbillijk en strijdig met alle staatsregt. Onregt tegen een vreemden Staat, hoe zwak, hoe gering ook in bevolking, is eer geschikt om de algemeene deelneming in te boezemen dan te doen verminderen.

Het zou mogelijk zijn een volk aan beproevingen te onderwerpen, waardoor een geest van heldhaftige onafhankelijkheid en weerstand aan onregt geboren wierd uit die lagere hartstogten der menschen, op wier hulp men tot bereiking van een doel gerekend mogt hebben. Hij wist wel, dat gedachten van vrees, eigen belang en handels-speculaties somwijlen alvermogend waren, doch herinnerde zich ook tijd vakken in 's Lands geschiedenis, in die van andere volken en vooral in die van Holland, waarin vrees, zelfbelang en handels-voordeelen geheel vergeten waren, om plaats te maken voor eene zucht naar onafhankelijkheid en een weerstand, die de ongelijkheid van krachten deed verdwijnen en zelfs eene kleine bevolking in staat stelde om tegen de krachten van eenen sterkeren vijand te strijden. Daarom waarschuwde hij de Regering hare maatregelen op regtvaardigheid te gronden, op dat hare rekening op het misnoegen der Hollanders niet verkeerd mogt uitkomen, en die maatregelen de Hollanders geene nieuwe redenen zouden geven om zich naauwer aan hunnen koning aanteluiten en tot den laatsten man de onafhankelijkheid en regten van hun land te verdedigen. Hij eindigde met den wensch dat de Regering en het Parlement, het voortduren van de bedoelde orders in Rade in rijpe overweging zouden nemen.

Doctor *Lushington* verdedigde de maatregelen en betoogde, dat het prerogatief der Kroon regelmatig werd uitgeoefend in het leggen van het embargo. De Heer *A. Baring* verhief zich sterk tegen het gedrag van het Bestuur en toonde aan, dat het hier niet alleen Hollandsche, maar wel degelijk ook Engelsche belangen gold, en de handel van Engeland, zelfs die der geheele wereld, in de zaak betrokken was. Hij zeide, dat, zoo hij nog, zoo als te voren, handel dreef, hij de regtbanken zou hebben doen beslissen of de ambtenaren der tollon, uitklaring konden weigeren aan schepen naar Holland bestemd. De Engelsche handel leed zeer veel, daar de Engelsche schepen belet werden goederen naar de Hollandsche Oost-Indische bezittingen te brengen, en daartoe nu Amerikaansche bodems gebruikt moesten worden. De Procureur-Generaal en de Solliciteur-Generaal poogden het regt van het leggen van embargo te verdedigen. De Koning, zeiden zij heeft het regt van oorlog te maken en kan dus ook middelen verordenen van eene verzachte vijandelijkheid, die wel aanleiding tot een oorlog konden geven, maar van den anderen kant dien ook konden voorkomen. Sir *James Scarlett* uitte de meening, dat wel verre van geschikt te zijn om een algemeenen oorlog te doen vermijden, de Fransche en Engelsche interventie in de zaken van Holland en België, Europa in gevaar van oorlog zou brengen. Het embargo en het in volle zee nemen van Hollandsche schepen was niet minder, naar zijn oordeel, dan eene oorlogsverklaring, en moest het niet als eene oorlogsverklaring aangemerkt worden, dan was het zeerooverij en dan stelde Groot-Brittannië zich met Algiers, Tunis en Tripoli gelijk.

Het opbrengen van Hollandsche vaartuigen in Engelsche havens was eene daad van onwettig geweld, waarvoor de eigenaars bij de Engelsche hoven van Justitie regt moesten verkrijgen.

Lord *Palmerston* verdedigde de Regering en zeide, onder anderen, dat, zoodra de staat-stukken rakende de Nederlandsche geschillen, aan het Parlement voorgelegd zouden zijn, het daaruit blijken zou, dat de ministers den Koning wel en wettig hadden geraden.

Eindelijk sprak nog Sir *R. Vyyan*, die beweerde, dat de schuld van het niet schikken der geschillen, aan België, en niet aan Holland lag, en voorts, dat Engeland den Koning van Holland niet mogt dwingen afstand te doen van de regten die hij als onafhankelijk Souverein bezat, en dat dit met geweld te willen doordrijven, eene daad van onregtvaardigheid was, zoo groot als ooit *Napoléon* had bedreven.

Hij zeide, dat het onwaar was, dat de oppositie een Europeischen oorlog wilde; maar voegde er bij, dat zoo de vrede door oneer gehandhaafd moest worden, hij verre weg den oorlog zou kiezen.

MENGELINGEN.

OVER DEN TOESTAND VAN EUROPA MET OPZIGT TOT DEN HANDEL.

(Uit het *Journal d'Alençon*.)

De toestand van Europa, van den kant des handels, is, sedert de Fransche omwenteling van 1830, het onderwerp geworden van belangrijke opmerkingen. Men heeft na deze groote staatkundige gebeurtenis, eensklaps eene menigte vermogens zien te gronde gaan, die alle slagen van het lot schenen te kunnen verduren; op vele punten zijn de handelsondernemingen als met geweld gestaakt geworden en schijnen zich slechts langzaam te herstellen, ondanks het *status quo* waarin wij ons bevinden en hetwelk voor dezelve gunstig moest zijn. Nimmer had men, in eenig tijdperk, van zoo vele bankbreuken gehoord; nooit nog waren zoo vele der rijkste huizen, te gelijk en zoo snel gevallen. De nijverheid, de bank, de geldmiddelen, alles is getroffen geworden en iedereen herinnert zich hoe weinig de dertig miljoenen, die krachtens eene wet van 1830 aan den handel zijn voorgeschoten, gebaat hebben om dezen peilloozen afgrond te dempen. (Deze fondsen zijn grootendeels besteed geworden om eenige noorname Parijssche huizen staande te houden en hebben derhalve weinig tot opbeuring van den handel in het algemeen kunnen bijbrengen.)

Hoe snel ook de uitwerksels eener omwenteling mogen zijn, valt het moeilijk te gelooven, dat eene bloote verandering van het regerende stamhuis, zulke buitengewone uitkomsten hebben kunnen voortbrengen. Er moet eene dieper liggende, ernstige, onbekende oorzaak aanwezig zijn geweest, die eensklaps zich ontwikkeld heeft, doch die voorzeker, vroeg of laat, denzelfden

schok zoude hebben te weeg gebragt, waardoor geheel Europa is getroffen en waarvan het zich nog thans aangedaan gevoelt. Deze oorzaak ligt gedeeltelijk in de overdrijving, waarmede men, gedurende een aantal jaren der restauratie, zich aan allerlei ondernemingen in het vak der nijverheid en aan de gewaagde mercantile berekeningen overgegeven heeft. Frankrijk is niet het eenigste land geweest, hetwelk door deze koortsachtige overdrijving is aangetast geworden: eenige jaren vroeger, in 1825, heeft Engeland aan de wereld het voorbeeld gegeven van een deftig en verstandig volk, weggesleept in eenen draaikolk van reusachtige plannen, waaruit de ondergang en de ellende van onderscheiden provincien moesten geboren worden.

De erkenning van de nieuwe Staten van Zuid-Amerika, door den heer *Canning*, was het sein tot dezen commercielen kruistogt. Geheel Engeland geloofde, dat de Amerikaansche Gemeenebesten, bevrijd van het Spaansche juk, een nieuwen uitweg voor de Engelsche koopwaren moesten worden en dat men zich met de afscheping moest haasten, ten einde het ondersteelde aanzienlijke getal koopers te bevredigen. Men ging aan het fabriceren, dag en nacht door; al de landbanken werden verzocht de wissels te accepteren van eene menigte onvoorzigtige ondernemers, en weldra zag men naar Mexico, Peru, Buenos-Ayres, koopvaardijvloeten vertrekken beladen met voortbrengselen, in ruil waarvan die rijke streken niets aan te bieden hadden; doch waaraan door niemand was gedacht. Een enkel schip bragt te Chili 500 duizend pennemessen aan, voor eene bevolking van 1,200,000 zielen, waarvan slechts het duizendste gedeelte welligt eene pen wist te houden: een ander schip bragt schaatsen aan te Rio Janeiro, waar het nimmer vriest. Even goed had men parasols naar Lapland kunnen zenden, om zich daar tegen de zon te beschermen.

Men ontwaarde niets van al deze dwalingen, dan nadat het te laat was om dezelve te herstellen, en de bankbreuken dezer reekeloze speculatoers berokkenden den val van verschillende banken, die hun krediet hadden verleend. Gelijkzeitig had er in Frankrijk iets gelijksoortigs plaats en de geheele wereld herinnert zich de soort van razernij, die zich in 1826 had meester gemaakt van de opkoozers van gronden en van dezulke, die zich met het aanbouwen van huizen bezig houden. Het ging zoo ver, dat men de onbebouwde velden in den omtrek van Parijs, tegen goud zag betalen, in de ingebeelde hoop van eene vergrooting, die nimmer zoude verwezenlijkt worden. Even zoo zijn te Parijs geheele wijken als uit den grond verrezzen, doch steeds onbewoond gebleven zonder vruchten te dragen, omdat men bij het bouwen derzelve slechts éene zaak had vergeten, namelijk, om er bewoners voor te vinden. Ook deze dwaling ontdekte men eerst toen er geene gelegenheid meer was, om daarin te voorzien, en van dit oogenblik dagteekent de schrikbarende vermindering van de waarde der vaste panden, waarvan wij de getuigen of de slagtoffers zijn geweest.

De omwenteling van juli is slechts opgevolgd aan deze ontzettende industrie-krisis. Reeds ter gelegenheid van de grondverzakkingen, heeft de schok, waardoor Mulhuizen is getroffen, den handel met schrik vervuld; en de vermoedste huizen dezer nijverste stad, overladen met koopgoederen, hebben zich niet anders kunnen staande houden, dan door middel van eene geldleening, welke de heer *Laffitte* door desselfs eigen middelen ondersteund heeft. De stad Lyon, welke naderhand, door volksopschuddingen, zoo hevig is aangetast geworden, begon reeds de eerste kenteekenen te bespeuren van het kwaad, hetwelk haar verteert; zij had moeite om zich tegen de Zwitsersche mededingers staande te houden en het stedelijke bestuur ondervond vele moeilijkheden in het onderhoud van de overgrootte arbeidende klasse, die er gezeteld is. Het kwaad is met geweld te voorschijn getreden na de dagen van juli; maar de oorzaak van hetzelfde moet in een vroeger tijdvak gezocht worden en was ten eenenmale onafhankelijk van staatkundige gebeurtenissen. Het is van het hoogste belang deze daadzaak wel in het oog te vatten, ten einde de handelaars niet, gelijk de blinden, zich verlaten op de zorg van het Gouvernement in de genezing van kwalen, die hun eigen werk zijn en waartegen het middel zich, gelukkigerwijze, in hunne handen bevindt.

Ook in België heeft even als bij ons, eene snelle omwenteling plaats gegrepen, die, even als gene, door eenen geweldigen schok in den handel is gevolgd geworden. Een ieder weet, dat sedert eenigen tijd, het fabriekwezen in dat land, eenen buitengewonen graad van levendigheid had bereikt en dat vele der daar gevestigde fabrieken als modellen werden aangehaald. De voortbrenging had daar zoodanig toegenomen dat Holland niet meer in het verbruik voorzien konde, hetzij door zich zelf, hetzij door dezelfs kolonien; en daaruit was eene ophooping voortgevloeid, die de invordering der belastingen zeer drukkend en gevolgelijk moeilijk en kwellend maakte. Sedert heeft België zich van Holland gescheiden, zonder den toestand van zijnen handel te verbeteren, vermits de omwenteling geene genezing heeft toegebragt aan de kwalen die aan haar waren voorafgegaan en haar omnidielijk hadden uitgelokt.

De staat van den Spaanschen handel is niet minder onzeker en jammerlijk, hoezeer dezelve aan geheel andere oorzaken is toe te schrijven. Het kwaad ontsproot bijna uitsluitend uit het verlies van eenen onmetelijken alleenhandel op zeer uitgestrekte kolonien, die edele metalen, in ruil, terugzonden. Spanje had zich deze gemakkelijke wijze van beheer eigen gemaakt, welke eenigermate het voorkomen van verovering had, en beging de reeds verouderde fout, van zijne fabrieken te laten vervallen, te reden wanneer het, bijna zonder eenigen arbeid, een aanzienlijk en steeds wederkeerend numerair ontving. De weinige vrijheid die de nijverheid, waarmede in dit land eenige weinige bevoorregte fabrikanten, als het ware beleend zijn, geniet, laat aan hetzelfde thans niet toe de schaden te vergoeden, welke uit de vernietiging van den handel op Amerika voortspruiten, en de Kastiliaansche Monarchie, afgezien van de Havana, welke alsnog aan de Spaansche schatkist een van derzelve beste inkomsten verschaft, is genoodzaakt tot de armhartigste hulpmiddelen hare toevlugt te nemen, zoo dikwijls zij eenige buitengewone uitgaven te doen heeft. Wij onderhouden met dit land een sluikhandel, die welligt veel

... is dan de geregeldde handel en verkeer Spanje, met uitzondering van dezerlei wal, ena weinig aan te bieden heeft, bepaalt zich onze handel daar bijna uitsluitend tot dat artikel. Wie is er intusschen, die niet weet, welk voordeel dat schier-eiland van dezelfde zijde, oliën en wijnen, bij een meer verlicht commercieel beheer, zoude kunnen trekken?

Het land, hetwelk de meeste belangstelling zoude wekken, in dien het meer bekend en minder met tolheambten bezet ware, is voorzeker Duitschland. Wij trekken van daar ijzerwaren, die zeer gezocht zijn; mitagaders andere voortbrengselen van een algemeen nut en van eenen bijzonderen aard, wier voortbrenging te danken is aan plaatselijke en buitengemeen gunstige oorzaken. Maar om met voordeel op deze landen te handelen, moet men de taal derzelve kennen, en tot nu toe hebben onze kooplieden te weinig gewigt aan deze studie gehecht, waarvan zij evenwel onberekenbare voordeelen zouden trekken. Sedert eenigen tijd hebben de Regeringen der verschillende Duitsche Staten zich bezig gehouden met de verbetering der middelen van gemeenschap en de vermindering der tol-tarieven, die, men moet het bekennen, inderdaad te onmatig waren. Ongelukkig is alles aan den spijer der behangen, sedert gewigtiger staatkundige vraagstukken de aandacht van de Vorsten dezer landen geheel tot zich hebben getrokken; maar men mag hopen, dat er een nieuw tijdperk voor den handel lichten zal, zoodra de vrede zal bevestigd zijn. Daar, gelijk overal elders, vertoont zich de toestand van den handel evenzeer ingewikkeld in al de moeilijkheden der industriële crisis van 1825 in de gebeurtenissen van 1830, en wij zullen tot goede oplossing van het aanhangige groote vraagstuk geraken, dan door eene algemeene hervorming van het stelsel van voortbrenging.

(Amsterd. Algem. Handelblad van den 30den december 1832.)

ADVERTENTIEN.

De gemagtigden van den gezagvoerder van het schip *Jeannette Philippine*, C. Kenk, worden verzocht zich te vervoegen bij den ondergetekenden.

BATAVIA, De Directeur Generaal van Financien, den 8ten juli 1833. J. C. REIJNST.

Op vrijdag den 26sten juli aanstaande, 's voormiddags te 10 uren, zal overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (jvasche courant 1829 no. 88 en staatsblad no. 67), ten kantore van den directeur van 'slands producten en civiele magazijnen, eene uitbesteding worden gehouden voor de leverancie van de volgende behoeften op het eiland Banka, welke benoodigd zijn op de daarbij vermelde districten, als:

	Rijst.	Arak.	Olie.
	picols.	kann.	kann.
<i>Eerste perceel te</i>			
Muntok	4,300	7,200	1,800
Jeboes	4,900	600	2,400
Blinjoe	5,700	800	2,400
Bankakotta	2,400	700	900
<i>Tweede perceel te</i>			
Soengieliat	6,200	1,200	2,400
Batoeroesak	6,600	400	2,400
Pankalpinang	6,600	1,200	2,400
Koba	2,300	400	900
<i>Derde perceel te</i>			
Tobacalie	8,300	1,600	3,800
Te zamen	47,700	14,100	19,400

De leverancie zal moeten plaats hebben op de volgende voorwaarden.

Art. 1. De rijst zal moeten zijn van de beste kwaliteit van den oogst van het jaar 1833, dat is nieuwe rijst gezuiverd van padie en dedak.

Art. 2. De beoordeeling van de kwaliteit der rijst zal zijn onderworpen, aan eene commissie van 's Gouvernementswege ter plaatse waar de rijst zal worden uitgevoerd, ten overstaan van welke commissie, de rijst zal worden afgewogen en afgescheept ten einde de examinatie en keuring zich bepalen tot de geheele hoeveelheid rijst die de aannemer naar Banka zal uitvoeren.

De examinatie en keuring van de aldus af te schepen rijst, zullen worden geconstateerd bij proces-verbaal, van welk document aan den Resident van Banka, of aan de administrateurs der tinmijnen, ter plaatse werwaarts de goedgekeurde rijst zal worden uitgevoerd, een exemplaar zal worden toegezonden, zoo mede een exemplaar aan de Directie van 'slands producten en civiele magazijnen.

Art. 3. De arak moet zijn zoogenaamde 2de soort, helder en blank van kleur en de sterkte hebben van niet minder dan elf graden.

De olie zal moeten zijn van eene goede kwaliteit voor de half-konijng en de wederhalf klapper-olie.

De kwaliteit van beide artikelen behoort bij den ontvang op Banka te worden geconstateerd.

Art. 4. De tot de lading van de rijst, olie en arak benodigde producten en booten, zullen 's Gouvernementswege te Banka vervoerd worden, zonder kosten voor den aannemer, de fisco te betalen, enz. enz. van de plaats der afscheep tot in de pakhuisen te Banka, blijven echter voor rekening van den aannemer, zoo dat voor gegene grootere hoeveelheden rijst, olie en arak, betaling zal ge-

doen worden, den voor die welke werkelijk in de pakhuizen aldaar afgeleverd en ontvangen zijn.

Art. 5. De rijst moet geleverd worden in goede gave dubbelde stroozakken, en de arak en olie in goed maat, waarvoor den lade niets in rekening zal mogen worden gebracht (de commissie met de examinatie en keuring der rijst belast, zal nauwkeurig moeten toezien op den goeden staat der stroozakken.)

Art. 6. Voor iedere kan arak die naarvolgens de voorwaarden door de aannemers in de pakhuisen op Banka geleverd wordt, zal 20 cents voldaan worden, en voor iedere kan olie 57 cents.

Art. 7. Twee derde gedeelten van de te leveren rijst, zal op Banka moeten zijn geleverd voor ultimo september aanstaande, het overige een derde gedeelte voor ultimo mei 1834. Al waarom de aannemers gehouden zullen zijn om voor den 10den september, en den 10den mei aanstaande de rijst van Java af te schepen.

Wanneer onverhoopt op die tijdstippen de rijst door de aannemers niet mogt zijn afgescheept, dan zal onmiddelijk van 's Gouvernements wege (voor rekening en pericule van de aannemers hierin voorzien worden, en zullen zij bovendien ten behoeve van de armen verbeuren eene boete van 50 cents voor elke picol rijst die voor hunne rekening is ingekocht.

Al de te leveren arak en olie moet voor ultimo september aanstaande op Banka geleverd worden.

Art. 8. De aannemers zijn gehouden om in tijds aan den directeur van 'slands producten en civiele magazijnen op te geven, van waar zij voornemens zijn de rijst uitte voeren, door wien daarna de autoriteit van de op te geven plaats zal worden aangeschreven, om voor de examinatie en keuring van de rijst zorg te dragen; van elken afscheep van rijst arak en olie zullen de aannemers kennis geven, aan den directeur van 'slands producten en civiele magazijnen, onder aanbieding van een bewijs van den uitvoer en gejustificeerd door de handtekening van den ontvanger der inkomende en uitgaande regten ter plaatse waar de afscheep heeft plaats gehad.

Art. 9. De schepen welke de rivier van Marawang moeten binnen varen, behooren niet dieper te gaan dan 9 á 10 voeten.

Art. 10. Met de schepen waarmede de rijst door de aannemers te leveren op Banka zal worden aangebragt, zal tin naar Batavia worden verzonden, bij aldien er tin aanhanden en te verzenden is.

De leverancie van tin op Banka kan in 1833 bedragen:

Te Muntok	1,400.
» Jeboes	2,400.
» Blinjoe	7,500.
» Soengieliat	5,500.
» Marawang	7,000.
» Pankalpinang	6,600.
» Koba	2,200.
» Tobacalie	9,400.
» Bankakotta	1,000.

Te Zamen 45,000.

Op den overvoer van zulk eene groote hoeveelheid kan echter niet bepaaldelijk worden gerekend.

Art. 11. De aannemers zijn gehouden om de onder volgende goederen op vracht overtevoeren, te weten:

	Europ. azijn.	Rode wijn.	Koffij.	Zout.	Teer.
	kisten.	fless.	pond.	picols.	vaten.
Naar Muntok	1,200	1,000	1,250	4,500	8
» Jeboes,	125	375	»	625	2
» Blinjoe,	125	375	»	875	2
» Soengieliat,	250	500	310	900	2
» Batoeroesak,	»	»	»	400	2
» Pankalpinang,	»	750	310	650	2
» Koba,	»	»	»	375	2
» Tobacalie,	»	625	310	750	2
» Bankakotta,	125	250	310	375	2
te Zamen	1,825	3,875	2,490	9,450	24

Voorts, nog twee laadboten van 8 kojangs, bestemd voor Muntok, en Soengieliat.

Voor dezen overvoer zal aan de aannemers voor vracht voldaan worden f. 30 per kojang te berekenen naar de scheeparuimte die de goederen beslaan volgens het bestaande tarief met uitzondering echter van de laadboten zullende voor elke laadboot f. 80 aan vracht voldaan worden.

Art. 12. Voor vracht van het tin van Banka naar Batavia zal f. 15 per kojang worden voldaan.

Art. 13. Het overtevoeren zout zal worden afgescheept uit het hoofd-depot te Boender (eiland Madura) de verzending van de overige artikelen geschiedt van Batavia.

Art. 14. De schepen welke de rijst, olie en de arak, en de voor Banka bestemde goederen op vracht

(Zie verder het bijvoegsel.)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

WOENSDAG den 10den Julij 1833.

aldat zullen overbrengen, mitsgaders het tin van daar te rug voeren, moeten telkens voor de belasting worden getaximeerd en goedgekeurd en wel te Batavia dan wel te Samarang of te Soerabaja voor de heenreis; zullende de gezagvoerders op Banka voor de terugreis bij verklaring onder presentatie van eede moeten blijken, dat de schepen bij voortdoring in denzelfden goederen staat zijn.

Art. 15. Aan de aannemers zullen voorschotten worden verleend ten bedrage van de helft der som waarop de geheele leverancie voor ieder respectivelijk zal te staan komen.

Art. 16. De finale afrekening zal plaats hebben, na dat de afloop van de geheele leverancie en de vervoer der vracht goederen, door behoorlijke bewijzen, zullen zijn gestaafd; intusschen zal telkens wanneer de rekeningen van de aannemers mogten blijken te voren te staan, het bedrage van dien worden uitbetaald.

Art. 17. Omtrent de overvoer der vracht goederen, moeten de aannemers zich onderwerpen aan het bestaande reglement van spillage.

Art. 18. Het op vracht te vervoeren zout zal aan de aannemers op Java of Madura toegemeten worden met de gewone Gouvernements zoutmaten; bij elke afscheep zal een der maten aan den gezagvoerder van het schip mede gegeven, worden op dat de uitmeting van het zout te Banka met dezelfde maten kunne geschieden als waarmede de inmeting op Java en Madura is bewerkstelligd geworden.

Art. 19. De betaling van het geleverde zoo mede de verdiende vrachtgelden en het voorschot zal geschieden voor de helft in zilveren, en de wederhelft in koperenmunt; behoudende het Gouvernement zich voor om het gedeelte koper in zilvergeld te betalen, in de verhouding van f 5 zilver voor f 6 kopergeld. Bij de uitbesteding zal bepaald worden op welke plaats de betaling zal geschieden.

Art. 20. Even als bij art. 7, met betrekking tot de rijst is bepaald; zoo zal in de behoefte van arak en olie op Banka door het Gouvernement voorzien worden voor rekening en risico der aannemers, indien deze onverhoopt in gebreke blijven, om die artikelen tijdig van Java af te schepen en op Banka te leveren; zullen zij ten behoeve van de armen bovendien verbeuren eene boete van 10 cents voor elke kan olie of arak die voor hunne rekening is ingekocht.

Art. 21. De aannemers zullen stellen goede borgen die zich aan de aannemers als afzonderlijk zullen verbinden, voor de nakoming der verplichtingen der aannemers en op welke het voorschot in de boeten casu quo zullen worden verhaald, onder renthoutatie van alle in regten bekende exceptien en beneficiën.

Art. 22. De aannemers gedurende den loop van het contract komende te overlijden, of anders absent te geraken, zal de verplichting van het contract devolveren op hunne erfgenamen, dan wel op degenen welke in de administratie of beheering van dierzelfer boedels mogten gesteld worden, ten zij in bijzondere gevallen, met voorkennis en toestemming der borgen, door het Gouvernement hierin anders mogt worden voorzien, doch zullen in geen geval de borgen van hunne verbindtenissen kunnen ontslagen worden.

Art. 23. De minste inschrijver zal van den difinitiven aannemer ontvangen eene premie van ½ procent.

Art. 24. De opveiling en toewijzing der te leveren rijst zal geschieden voor elk district zoo als hier boven is aangewezen, zijnde aan de toewijzing tevens verbonden, de leverancie van de arak en olie, mitsgaders de overvoer van schepen en vrachtgoederen, benevens de terugvoer van tin. De opveiling geschiedt bij de kofjang van 3,400 ponden.

Gegadigden voor de onderwerpelijke leverancie worden verzocht, voor of uiterlijk op den dag der uitbesteding en wel voor dat de uitbesteding zal plaats hebben, hunne biljetten van inschrijving verzegeld, en met bekendstelling op het couvert van hunnen naam en woonplaats; mitsgaders van die van hunnen gemagtigden te Batavia; en onder aanhaling van deze advertentie, in te zenden, voor zoo veel Batavia aangaat, aan den directeur van slands producten en civiele magazijnen, en op andere residentien van Java en Madura, insgelijks regtstreeks aan genoemden directeur, mits gefrankeerd, dan wel aan de heeren residenten, tijdig genoeg om daarvan bij de uitbesteding gebruik te maken, welke ambtenaren bij deze verzocht worden om gemelde biljetten aan den ondergeteekende toetexenden.

Gegadigden worden wijders verzocht, bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn, dan wel daartoe iemand anders te kwalificeren.

De Directeur van 's Lands Producten en
Civiele Magazijnen.

BATAVIA,

den 8sten Julij 1833.

VAN DER VINNE.

—Zekere *Johann Christoph Morgenstern*, die in 1762 scheeps-kapitein was, zonde naar men meent op eene reis herwaarts, dan wel in Indië niet overleden zijn, met achterlating van een niet onaanzienlijk vermogen.

Omtrent dezen persoon narigten aan den ondergeteekende, gevraagd zijnde, noodigt hij een ieder, die in staat mogt zijn hem die te geven, bij deze uit, om deswege eenige informatie aan hem te geven.

BATAVIA,
den 3den Julij 1833.

De Resident van Batavia,
VAN CATTENBURCH.

—Met referentie tot de advertentie van den 2den februarij jl., geplaatst in de Javasche Courant van den 5 dier maand, brengt de ondergeteekende Resident van Batavia, bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de postrijweg tusschen Batavia en Tangerang thans weder voor rijtuigen bruikbaar en mitsdien heropend is.

BATAVIA,
den 3den Julij 1833.

De Resident voornoemd,
VAN CATTENBURCH.

—De ondergeteekende Resident van Batavia brengt bij deze ter kennis van het publiek dat eenige banknoten (zilvergeld) vermist zijn en wel

No. 12,161:	groot	f 300.
» 13,662:	»	- 300.
» 15,910:	»	- 300.
» 13,906:	»	- 300.
» 31,922:	»	- 200.

Wanneer een of meer dezer bank-papieren in betaling of ter verwisseling mogten worden aangeboden, verzoekt de ondergeteekende den houder derzelve, wanneer die niet genoegzaam bekend mogt zijn, aantehouden en anders diens naam en woonplaats aan den ondergeteekenden op te geven; zullende degene die een of meer dezer biljetten terecht brengt, door den eigenaar edelmoediglijk beloofd worden.

BATAVIA,
den 9den Julij 1833.

De Resident voornoemd,
VAN CATTENBURCH.

—De Resident van Bezoekie en Banjoewangie brengt ter kennis van het publiek, dat bij resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, de dato 3 dezer no. 17, als loods in het vaarwater rondom deze residentie en voor Straat-Balie, in dienst is gesteld de persoon van *B. Toris*, en aan denzelfden is toegestaan het heffen der volgende loodsgelden, als:

1°. Van Banjoewangie tot Passeroeng, voor een vaartuig diepgaande:

6 Amsterdamsche voeten (houtmaat)	f 37: 50
7	45: 00
8	52: 50
9	60: 00
10	67: 50
11 tot 15 idem	75: 00
16 » 20 »	93: 75
21 en daar boven	112: 50

2°. Van Banjoewangie tot buiten Straat-Balie, aan den noordkant, of voorbij Poelo-Taboean (Duifjes-Eiland) en vice versa, voor een vaartuig diepgaande:

6 Amsterdamsche voeten (houtmaat)	f 25: 00
7	30: 00
8	35: 00
9	40: 00
10	45: 00
11 tot 15 idem	50: 00
16 » 20 »	60: 00
21 en daar boven	80: 00 en

3°. Van Banjoewangie tot buiten Straat-Balie, aan den zuidkant, of voorbij den berg Sanboelangan, (Goenong-Ikan) de helft van het hiervoren sub § 2 bepaalde.

BEZOEKIE,
den 20sten Junij 1833.

De Resident voornoemd,
DE BRUIJN PRINCE.

—De Resident van Pakalongang, maakt bij deze bekend dat op de gewone plaats in deze Residentie, aanvangende met den 18den Julij aanstaande, en eindigende met den 20sten Julij daaraanvolgende, eene vee- en paardenmarkt, zal worden gehouden, overeenkomstig de deswege door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal gemaakte bepalingen, in dato 26 februarij 1828 no. 30.

Zullende almede op die dagen worden toegelaten, alle zoodanige kooplieden, welke genegen mogten zijn hunne koopwaren ter markt te brengen, zijnde ter kantore van den Resident voornoemd informatie te bekomen omtrent de plaatsing der kramen en stalling van het vee.

PEKALONGANG,
den 29sten Junij 1833.

De Resident voornoemd,
R. DE F. BOUSQUET.

—Wordt mits deze aan de ingezetenen van Pakalongang, bekend gemaakt, dat dagelijks gedurende de maanden

Julij, augustus en september van des morgens 8 tot des namiddags 1 ure ter Residentie horende, zon- en feestdagen uitgezonderd, zal worden gevaceerd, tot het innen van het hoofdgeld der schepen.

PAKALONGANG, De Resident van Pakalongang, den 29sten juni 1833. E. de F. ROUSSEAU.

—De Resident van Palembang, maakt hij deze aan het algemeen bekend, dat krachtens autorisatie verleend bij resolutie van den Gouverneur Generaal in Indië, dd. 50 december 1832 no. 25, het onderstaand reglement en tarief van loods- en bakengeld, aan de Soengsang of monding der groote rivier van Palembang, alsmede van praauwhuizen aldaar is ingevoerd.

art. 1. Op een te geven sein door het doorn van een schot als anderszins zal het hoofd of de hoofden aan de Soengsang verplicht zijn, om dadelijk een loods over de bank te zenden, en zal het den gezagvoerder van het in deze sein gedaan hebbend vaartuig niet meer vrij staan om zich aan de betaling van het volle loodsgeld te onttrekken.

art. 2. Aan loodsgelden zal worden voldaan:

Voor vaartuigen van 250 kottangs en meer	Sp. 15 of f. 37:50.
" id. " 200	id. " 12 " 30:—
" id. " 150	id. " 9 " 22:50.
" id. " 100	id. " 6 " 15:—
" id. " 50	id. " 3 " 7:50.
" id. " 20	id. en daarboven " 2 " 5:—

art. 3. Wanneer de gezagvoerders van schepen of vaartuigen geene loodsen verkiezen, zoo zullen zij verplicht zijn de helft der bij art. 2 bepaalde recognitie te voldoen voor baken-gelden, sub poene eener boete, bedragende het dubbele der bepaalde loodsgelden ingeval van weigering.

art. 4. Uitgaande vaartuigen zullen ingeval van weigering om de baken-gelden bij voersand artikel vermeld te betalen, kunnen worden aangehouden; zullende daarvan dadelijk kennis worden gegeven aan den resident.

art. 5. Lands vaartuigen zijn van de bepalingen bij art. 2 voorkomende niet uitgezonderd, en zullen mitsdien verplicht zijn, de gewoone loodsgelden te voldoen.

art. 6. Vaartuigen welke geene loodsen begeren en daarna verzoekende om loodsen verzoeken, zullen voldoen het dubbele der bij deze bepaalde loodsgelden.

art. 7. Ingeval van blijkbaar nalatigheid van de zijde der loodsen bij het naar binnen of naar buiten loodsen der hien aanvertrouwde vaartuigen, zullen zij wegens pligtverzuim in regten aansprakelijk wezen.

art. 8. Het onderhoud van de loodsen, zal door de bevolking aan de Soengsang worden gedragen en voor deze diensten gebieten zij alleen bij uitsluiting de bij art. 2 en 3 bepaalde loods en baken-gelden.

Huurloon van praauwen aan de Soengsang.

art. 9. Voor de overvaart van de Soengsang naar Muntok, bij gewoon weder, in de goede mousson zal moeten worden betaald voor eene goede praauw van gewone grootte bemand met vier man f 10, dat is voor ieder' opvarenden f 2, en voor huur voor het vaartuig f 2; onstuimig weder af in de westmousson het dubbele van dien.

art. 10. Voor overvoer-loon van de Soengsang naar Palembang de helft van het bij voorgaande artikel bepaalde, dus voor eene gewone praauw f 5.

PALEMBANG, De Resident voornoemd, den 11den April 1833. PRAETORIUS.

کیت رسیدت دري قلمبغ مهري تاهو کفد سکلي اوع بهو یخ د قرتوان بسر گو قرتونر جندزال دري تانه هندی ندرلید د دالم مشواره قد ۳۰ هاري بولن د سمبر تاهن ۱۸۳۳ نومر ۲۵ د قتلوکي اکي جالکي ساتو ريللمين دان تاريف د سوئسغ يايست د کواک بهر دري قلمبغ دري قد بياران قائل لوس اف لاکت دري سياران فراهو ۲ اوان *

فصل یخ ۱ لکيل ان دانت ليهف لکو دغر سواة کائل یخ ممبري تلده مخرتیب ماو مپللیا لوس مکيا هندله کفال آو لوبه سوئسغ سیکرا کلور دان فرکاسه لوس ایست جرائي کائل قیدای اوه تولق مستي تريما آو مستي یخ وای لوس ایست *

فصل ۲ اوهه مالیم دیتان فراهو یخ سواة ۲۵۰ کوبی آو لوبه اوهی ۱۵ ریل آو ۵۰ - ۳۷ روئیه *
 دان فراهو یخ سواة ۲۰۰ کوبی اوهی ۱۲ ریل آو ۳۰ روئیه *
 دان فراهو یخ سواة ۱۵۰ کوبی اوهی ۹ ریل آو ۵۰ روئیه *
 دان فراهو یخ سواة ۱۰۰ کوبی اوهی ۶ ریل آو ۱۵ روئیه *
 دان فراهو یخ سواة ۵۰ کوبی اوهی ۳ ریل آو ۷ روئیه *
 دان فراهو یخ سواة ۲۰ کوبی اوهی ۲ ریل آو ۵ روئیه *
 جکت فراهو یخ سواة ۲۰ کوبی اوهی ۲ ریل آو ۵ روئیه *
 فصل ۳ جکت فراهو یخ سواة ۲۰ کوبی اوهی ۲ ریل آو ۵ روئیه *
 فصل ۴ جکت فراهو یخ سواة ۲۰ کوبی اوهی ۲ ریل آو ۵ روئیه *

وایر جرت سفته بياران یخ لوسه دیلتنس یایست جلاهی وای د قرتواة بایک قائل ائیل تیدان جرت ماو بایر دري عاداة ایست مکال سغی د قلمبغ مستي د دنداهکن دوکالی بسر دري بياران مالیم *

فصل ۳ سقال فراهو یخ کلور تیداتو ماو د بایر وای قائل کفال سوئسغ کواس صفان ایست فراهو دان کاسي تاهو کفلمبغ کفد تولق رسیدت *

فصل ۴ مسکي گو قرتونر قون کائل سکلیتون تیدان لوس دري یخ وای لوس یخ ترسبت د فصل دوا *

فصل ۵ جکت فراهو تیدای مینکا مالیم دان ترکله د لاقی قد حال دی مینکا تولوقن سغی بوه لوس ایست فراهو مستي بایر دوا کالی در بياران مالیم *

فصل ۶ جکت مالیم اتوا لوس مبابوا فراهو دقن دی قون ساله بوه د اکتیت لکارا قد حکیم د نکري *

فصل ۷ سقال فکرجان دان بلخ یخ بوات کبایکن ایست قائل سوابه اوع سوئسغ قون فیکول سهب دی سندیري یخ دانت کواوتوقن دري بياران مالیم د فصل دوا *

اتورن بياران فراهو سوئسغ *

فصل ۸ دانتوکي دسني جوکله دري قد بياران فراهو سوئسغ یخ قرتي کملتو اتو کفلمبغ ساتو فراهو باوا اوع امست قرتي کملتو کاتی موسیم تیر سقوله روئیه فیراق جلاهی سوئسغ دانت دوا روئیه دان فراهو دوا روئیه کالی موسیم باره دوا کالی بایران دري قد ایست یایست دوا روئیه یخ باوا امست اوع *

فصل ۹ بياران ساتو فراهو سوئسغ یخ باوا اوع امست باسک کفلمبغ یایست لیم روئیه اداپ *

EDICTALE CITATIEN.

—*Pro Fisco.* Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Soerabaja, op het daartoe gedaan verzoek door Mr. A. A. van Vloten, Fiscaal bij genoemden Raad, hebben verleend het gerigte defaut en admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte ad valvas curiae, tegen elk en een iegelijk, die vermeenen mogt eenig regt, actie of pretentie te hebben op een en een half pond opium, alsmede op een som van f 1450,—, ~~in de hand van~~ het procees van op publieke vendutie te Samanap verkochte goederen, het een en ander op den 8sten december 1831 achtergelaten door eene, tusschen de klippen, bij het onder Samanap behoorende sibil Napaodie, gestrande praauw Teep, door zekeren juragan *Daw Karie* gevoerd;

Zoo is het, dat ik *Johannes Heijnneman*, tweede deurwaarder en gezworen exploitant bij voornoemden Raad, bij deze voor de tweede maal dagvaard alle degenen, die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben op voorschreven opium en gelden, om op woensdag, die zija zal den 17den juli 1833, des morgens ten half acht ure, in persoon dan wel bij gemachtigden te compareeren ter openbare selle van meergemelden Raad, ten einde het eerste defaut te purgeeren en te hooren refereren aan de op den 20sten juni gediende conclusie van eisch.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd, na voorgaande klokslag van de pulje van het raadhuis te Soerabaja, op den 1sten juli 1833.

De tweede deurwaarder en gezworen exploitant bij den Raad van Justitie voornoemd, J. HEIJNEMAN.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Op donderdag den 25sten juli 1833, zal, op regterlijk gezag, publiek worden verkocht een erf met de daarop staande huizen, gelegen op den grooten weg, bewesten het fort alhier, toebehoorende aan den te Samarang woonachtigen *Chinees Sic Tjang Thaj*, ten faveure van vrouwe *J. M. Kops*, weduwe van wijlen *A. J. C. Dezenije*.

Levend eenig regt, actie of toezegging op voornoemde vastigheden kunnende pretendeeren, die koue en make het wel ondergeteekenden bekend.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd te Soerakarta den 1sten juli 1833.

De gezworen exploitant bij den resident voornoemd, EUNDEL.

—Verkoop op regterlijk gezag. Op heden den 20sten juli 1833, ter requisitie van *P. W. Hoffmeyer*, door den ondergeteekenden geëmployeerd ten ambte van de residentie Passaroesang, belast met het reg. uitvoer brengen van verleende executorieën op civiele vonnissen, ten overstaan van eene commissie uit den landraad alhier, bij wege van executie publiek worden verkocht zeker steenen huis en erf, staande en gelegen in de kampong Wetan-Aloon,

regentschap Bangil, benevent eenige losse goederen, toebehoorende aan den Javanen *Jatroena*.

Indien er iemand mogt zijn, die eenig regt, actie of toezegging op voornoemde goederen zoude willen pretenderen, en zich opposeren tegen gemelde executie en verkoop, die komt en make liet mij ondergeteekenden bekend.
De geëmployeerde ter secretarie der residentie Passaroeang voornoemd,
J. H. SLEEBOS.

PASSAROEANG,
 1 juli 1833.

—Le Jolle, te Buitenzorg, biedt uit de hand te koop aan, een zeer goede koetsier, oud 23 jaren, kunnende met vier en twee paarden rijden; eene slavin, oud 17 jaren, zijnde zeer goede sijne naaister, borduurster, merkster, strijkster en huismeid; alsmede een span van tweeën zeer groote goede gedresseerde jonge licht bruine wagenpaarden.

—Op de Venditie van donderdag zal mede worden verkocht een slaaf zijnde koetsier rijdende met vier paarden.

—Aangebragt van Rotterdam per de schepen *Dromo* en *Brazit*: Boter, kaas, hammen, pekewoort, gerookte en gezouten tongen, haring, anchovis in flesschen, mootzalm in vaatjes, keukenzuren, gedroogde vruchten, doperwten en tuinboontjes, zuur- en bloemkool, diverse wijnen en likeur, jenever, mineraalwater, moutarde d'amaillie, saucen, vruchten op brandewijn, koek, banket en suikerwerken, alsmede een fraai geassorteerd factuur, bestaande in porseleinen, glas, kristal en pleetwerken, kantoorslampen en kandelaars, stalen schrijffpenen, boeken, platen en beweegbare caricaturen, spiegels en schilderijen van groote dimensien, teeken- en instrumentdozen, dames necessaires en lessenaars, likeurkelders, tafelservies van achtien en sesendertig personen, koperen scheepsklokken en kantoorbellen, bronzen inktkokers en papierdekkers, sijne gitaren, jachtgereedschappen, extra fraai kinderspeelgoed, diverse parfumerie, vernist kalkleer en marokein, heeren- en dameshandschoenen, damesschoenen en laarjes, witte, zwarte en andere satijnen, diverse zijdenstoffen, ceintures, bouquets, guirlandes, garnituren voor damaskleeder, bhouterien, als gouden kettingen, oreiljetten, gemailleerde en gouden knoopjes, haar-tanden- nagel- en kleedorborstels, scheerkwasten, goud- en zilverdraad, cantille en goulletten, en diverse andere goederen bij

VELDMAN, LE CONGE EN COMP.

HUWELIJKEN.

Getrouwd, **H. C. TESSENHORN.**

met

PADANG, **J. C. LAMBALLAIS,** weduwe
 den 19den juni 1833. *MacGeorge.*

—Getrouwd, **J. COFFIN,** weduenaar van
 den 6den juli 1833. *H. H. Hoijer.*

A. F. RENSING.

GEBOORTEN.

Heden bevallen van eenen zoon, de echtgenoot van **H. J. B. Sikman.**

SOERABAYA, den 28sten juni 1833.

—Bevallen van eenen zoon, de echtgenoot van **A. PREHN.**

SOERABAYA, 1 juli 1833.
 BUREAU, Mrs. *Recht. of A. Son.*
 SOERABAYA, 1st July 1833.

STERFGEVALLEN.

Op den 3den juli II. overleed alhier de heer **P. H. Koch,** gezagvoerder van de bark *Theodora.*

SAMARANG, den 1sten juli 1833.

—Heden overleed de 1ste luitenant **Ernstinger,** dienende tot kennisgave van debiteuren en crediteuren.

De commissarissen in den boedel,
NOOTMAN, 2de luitenant.
ZELLER, 2de luitenant.

Op heden, den 2sten juni 1833, overleed te Salatiga, in den ouderdom van e. o. 58 jaren, na een langdurig en smartelijk lijden, gepaard met bijkomend verval van krachten, vrouwe **Maria Charlotta Crümer,** eerder weduwe van den wedelien gestrengen heer kapitein **Axen,** en laatst weduwe van den wedelien gestrengen heer kapitein **J. B. Herrens.**

De executeur testamentair,
G. H. H. HARLOFF.

—Vrienden en bekenden worden vermocht deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

—Heden overleed tot onze innige droefheid, ons oudste dochtertje **Charlotta Amalia,** in den ouderdom van vijf jaren en vier maanden.

BATAVIA,
 den 3den juli 1833.

C. STRICKER.
N. STRICKER.
 geb. van der Plas.

—Tot mijne groote droefheid overleed heden mijne geliefde echtgenoot **Jocoba Frederica Geertruida van der Ven,** in den jeugdigen leeftijd van bijna 25 jaren.

Mijne vijf kinderen verliezen in haar eene brave en zorgvuldige moeder; en het is alleen de hoop des wederziens,

met welke ik mij in dit gelovend ongeluk over het verlies dezer dierbare troosten kan.

P. DE BRUIJN.

BATAVIA, 6 juli 1833.

—Op den 24sten mei 1833, sneevelde in deze hovenlanden, de 1ste luitenant van het 1ste batalion infanterie **A. Tamson.** Debiteuren en crediteuren worden ingeroepen, binnen drie maanden tijd, door de commissarissen in den boedel.

H. B. van LITZOUW, 1ste luitenant.
W. G. NICHOLSEN, 2de luitenant.

Fort de Kock, (Padangsche hovenlanden) den 15den juli 1833.
 —DEATH.] On the 15th Instant at Samarang the Infant Daughter of Mr. & Mrs. Robert Scott.
 June 18th 1833.

NAGELATEN BOEDELS.

Alle de genen, welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen **P. H. Koch,** gevoerd hebbende de bark *Theodora,* gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken aan,

SAMARANG, **R. A. W. HANSEN,**
 juli 1833. *Executeur.*

—De commissarissen in den boedel van den op den Oden juni vermoorden officier van gezondheid der 2de klasse **Crantenorth,** roepen mits deze alle crediteuren en debiteuren op, om zich uiterlijk binnen drie maanden aan te melden.

PALEMBANG, **F. D. VRIJDAG, 1ste luit. der artillerie.**
 den 13den juli 1833. **DOUHLJ.**

—De genen, welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan de volgende nalatenschappen, als: van wijlen de Chinezen **Lim Lawo, The Gioksoej** en **Tan Tengho,** alhier; wijlen den Chinees **Boe Ongliang,** op het land Bazaar-Baroe; wijlen den Chinees **Geij Pangoan,** op de Bazaar Tangerang, en wijlen den Inlander **Bariem Bapa Berra,** op het land Kadaong-Batoe-Tjeper, abintestato overleden, worden verzocht, uiterlijk binnen den tijd van drie maanden, daarvan aangifte of betaling aan het collegie van boedelmeesters te doen.

Namens het collegie voornoemd.

BATAVIA, *De secretaris,*
 den 9den juli 1833. **C. A. G. ROMSWINCKEL.**

—Prodeo. De weeskamer te Samarang roept bij deze elk en een legelijk op, die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den boedel van wijlen den op den 24sten mei jl. te Sumanap overledenen **J. Barens,** laatst eerste stuurman aan boord van de partikuliere brik **L'INDUSTRIE,** om daarvan aangifte of betaling te doen binnen drie maanden, gerekend van heden.

Namens de weeskamer voornoemd,

SAMARANG, *De secretaris,*
 den 3den juli 1833. **A. HOUTKOPER.**

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

De ondergeteekende door zijne ambtante betrekking, buiten de gelegenheid gesteld zijnde eenige uitstaande zaken van hem te regelen, heeft dus tot zijnen generalen gemagtigden verzocht en aangesteld den heer **D. L. Baumgardt,** secretaris ter residentie Pekalongang, welke zich wel met de regeling daarvan heeft willen belasten; wordende dus een ieder, waarmede de ondergeteekende eenige uitstaande zaken mogt hebben, verzocht, zich aan zijnen gemagtigden voornoemd te wenden.

C. VON WINCKELMANN,

oud inspecteur generaal der koffij-kultuur.

PEKALONGANG, den 1sten juli 1833.

—Men verlangt in de nabijheid van Weltevreden iemand genegen en bekwaam tot het geven van onderwijs in het lezen, schrijven, rekenen enz. aan een of twee jonge kinderen. Adres ter lands drukkerij.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

Vraecht en passage naar Rotterdam direct met het nieuwvermelzende Amerikaanse schip **DITOMO,** kapt. **N. Raud,** vertrekkende op het einde van deze maand te bevragen bij **BATAVIA, 2 juli 1833. N. CEZARD.**

MARKTPRIJZEN.

	Batavia		Samarang		Soerabaya	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Rijst eerste soort per kojang	130	"	98	"		
Idem tweede soort per kojang	120	"	90	"	130	"
Idem derde soort per kojang	110	"	81	"		
Idem eerste soort per gantang (na picol)	"	36	"	36		
Idem tweede soort per gantang	"	52	"	34		
Idem derde soort per gantang	"	40	"	39		
Koffij per pikol	32	"	36	"	45	"
Klapper-olie per takker van 33 bottels	9	"	4	05	9	24
Katjang-olie per takker van 33 bottels	7	30	1	03	5	28
Doppel-olie per pikol	30	"	18	"	21	"
Brandhout per vadem van 18 voeten lang. 6 voeten hoog en 2 voeten breed	13	50	26	"	12	"

NB. Bevanstaande artikelen zijn allen in koperen-munt bekend.

**SCHEEPSBERIGTEN.
STRAAT-SUNDA.**

Doorgezeild.

July 5—Eng. brik *Colonel Young*, Thomas, van Mauritius den 30sten mei, naar Sinkapoer.—Dito brik *Orissa*, J. Gad, van Cork den 17sten maart, naar dito, passagiers, de heeren Hamilton, Grey, en de jonge jufvrouwen Trail.

July 6—Amerik. *Liberty*, Datis, van Gibraltar, naar Canton.

BATAVIA.

Aangekomen.

July 5—bark *Boeroeng*, F. W. Hermann, van Padang den 14den juni, passagiers, de heeren E. Amalie, A. F. van den Berg en C. Bonje.

July 6—bark *Rembang*, G. Rutter, van Sinkapoer den 19den juni.—Eng. schip *Ellen*, G. Dixon, van Soerabaja den 15den juni, passagier, de heer W. Ogilvie.—Dito schoener *Reliance*, G. A. H. Wallace, van Sinkapoer den 22sten juni.—Amerik. schip *Virginia*, J. H. Welsh, van New-IJork den 10den maart, passagier, de heer D. P. Austen.—schoener *Diana*, J. Heijt, van Riouw den 18den juni, passagier, de heer Willett.

July 7—Eng. schip *Emma*, W. Cobb, van Downs den 16den maart, passagiers, de heer R. J. Evans en familie.—brik *Bianhong*, Martha, van Cheribon den 15den juli.

July 8—bark *Mathilda*, G. King, van Banka den 9sten juni.—brik *Charlotta*, J. C. Thaarak, van Tansa den 7den juli, passagiers, mevrouw Spruit en kind.—schoener *Calypso*, J. Corbet, van Bezoekie.

Vertrokken.

July 5—bark *Zephyr*, E. G. Desterecher, naar Samarang, met Zr. Ms. troepen.

July 7—stoomboot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, naar Samarang.—schoener *Anne*, Sic Djoijo, naar Padang.

July 8—Eng. schip *Janet Isat*, J. Poe, naar Liverpool.—Cochin China schip *Anjong*, Douthipo, naar Sinkapoer.—Dito schip *Toilam*, Ong Tongkoan, naar dito.

July 9—bark *Rembang*, G. Rutter, naar Samarang.

SAMARANG.

Aangekomen.

July 1—bark *Fatal Mijn*, Said Abdulla Baheroen, van Griesso den 28sten juni, passagier, de heer J. J. Meijor.—bark *Fatal Rachman*, Said Hoesin Bin Mochamat El Jusrie, van Banjermassing den 18den dito.

July 2—schoener *Rachman*, Hadjie Sleman, van Boender en Griesso den 28sten juni.

Vertrokken.

July 1—stoomboot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, naar Batavia, passagiers, mevrouw Servatius, en de heer Pains.

SOERABAJA.

Aangekomen.

Junij 29—Zr. Ms. kanonneerboot No. 10, luitenant der 3de klasse J. T. Daansen, van een kruistogt om de west.

Junij 30—schoener *Dracke*, Hadjie Bahoeidin, van Amboina den 26sten juni, passagier, de heer Cornelissen.

July 1—brik *Tjoempo*, Tjoe Wase, van Sumasap den 1sten juli, schip *Joesit Baris*, Said Jaffar Bin Sech Segaf, van Griesso den 2sten juli.

July 2—brik *Pesier Borneo*, Maas Draman, van Boender den 30sten juni.—schoener *Zemora*, D. Paré, van een kruistogt om de west.—brik *Banjermassing*, van Banjermassing den 27sten juni, passagiers, de heeren T. H. van Cassand en W. Boedrie.—schip *Nieuw Cato*, C. E. Drijman, van Samarang den 4den dito.

Vertrokken.

Junij 30—brik *Wilhelmina*, Said Hoesin Habasij, naar Palembang.

HANDELSBERIGTEN.

Aangebrachte en uitgevoerde ladingen te BATAVIA van den 1den tot en met den 7den juli.

AANVOER.

2 juli. Van Rotterdam, met het Amer. schip *Dromo*, W. Rand. 900 kn. roodewijn, 19 do. schilderijen en glaswerken, 11 do. manufacturen, 26 kn. vengsterglas, 5 b. manufacturen, 2 do. eau de cologne, 2 do. hoeden, 700 vs. boter, 800 kld. genever, 30 do. lijnolie, N. Cezard.

500 ks. kaasen, 8 pp. maderawijn, 399 kn. roodewijn, 6 do. maderawijn, 56 kn. schilderijen en glaswerken, 30 do. likeuren, 2 do. bitter, 13 do. kruidenierswaren, 6 do. koek, 1 do. schalen, 12 blikken stokvisch, 100 stuks hammen, 13 vs. worst, 8 do. tongen, 1 baaltje kurken, 200 md. mineraalwater, H. J. Netscher.

1 kist koopmanschappen, 183 vs. boter, *Brower, Nolthenius en Co.*
55 pk. touwwerk, *Thornton en West.*
18 kn. koopmanschappen, *Vidal.*

1 kist dito, *De Nijs.*
17 vn. aarde- en glaswerken, 8 kn. spiegels en kurken, 1 kistje passement, *Hollerman.*

1 gecomb. kist, 11 kn. en 25 bemande pullen koopmanschappen, *van der Crab.*
6 kn. koopmanschappen, *Govers en van Braem.*

3 do. laken en passement, *Wattendorf, Hipp en Zimmerman.*

267 kn. roodewijn, 49 kn. eau de cologne, 48 vs. haring, 100 do. staal, 20 do. loodwit, 496 stv. ijzer, 3 ox. azijn, 1 kistje likeuren, 2 do. bitter, 12 mandjes pijpen, 2 tonnetjes rooktabak, 2 do. vogelzaad, 1 vat maderawijn, 1 mand glaswerk, 2 kld. vischvisch, 40 b. en 6 kn. manufacturen, 56 kn. ks. b. vn vs. en md. diverse koopmanschappen, *Order.* Benevens eenige regalen en restant provisien.

Van Liverpool, met het Am. schip *James Perkins*, *Seth Crowell.*

1 vat glaswerken, 7 ox. aardewerken, 5 kn. 80 md. en 10 ox. kistjes, 40 b. katoenen garens, 5 kn. zijde goederen, 272 kn. witte katoenen, 168 kn. en 36 b. gedr. en gekl. do., 9 kn. moer, *Mackenzie en Co.*

16 do. kistjes, *Paterson en Co.*

33 do. kistjes, *Harding en Co.*

21 do. kistjes, *R. Wild en Co.*

20 do. kistjes, *Harrell en Co.*

1 piano kistje, *Harrell en Co.*

5 kn koperen bladen, 1 vat koperen spijkers, *van Datten.*
22 md. 1 kistje en 19 vn. aardewerken, 13 vn. en 10 kn. glaswerken, 100 vn. meel, *Thompson, Roberts en Co.*

Idem. Van Glasgow, met de Eng. bark, *G. Brock.*

571 bs. en 9913 stv. ijzer, 5 kn. koperen bladeren, 3 zk. koperen en 130 vs. ijzeren spijkers, 10 stuks scheepsankers, 4 ijzeren kettingen, 1 zak en 1 kist blokken, 2 vn. en 47 stuken lood, 5 vn. hagel, 4 do. jagtkruid, 2 kn. boeken, 1 do. konfituren, 1 vat whiskey, 4 kn. 2 vn. en 1 pak medicijnen, 20 vn. bier, 37 do. do. op flesschen, 1 vat zalm, 335 pullen lijnolie, 18 vn. verf, 9 kn. kwasten, 22 kn. naal en katoenen garens, 1 pak 83 b. en 268 kn. katoenen goederen, *Paterson en Co.*

22 kn. en 7 b. katoenen goederen, *Maclaine, Watson en Co.*

1 b. monsters, *Pitcairn, Stijms en Co.*

268 stv. ijzer, 13 kn. en 8 b. katoenen goederen, 2 kn. kleedren, 2 vn. havermeel, 100 do. teer, 1 do. garst, 10 kn. haring, 10 vn. gepekeld do., *Order.*

22 kn. en 10 b. katoenen goederen, bestemd voor Manilla.

9 kn. konfituren. 2 do. kleedren, 2 do. kramerijen, bestemd voor Singapoer.

Idem. Van Riouw, *Linga en Palembang*, met het Ned. Ind. schip *Oemar Osman*, *Sarif Kassem.*

640 pic. gambier, *de Nijs, Brown en Co.*

460 do. do., *Chin.*

52 do. do., *Sarif Abdul Rachman, Bastin.*

53 do. do., 14½ do. was, 18 do. alum, 11 do. gadoeng, 20 stukken wit linnen, 2½ kg. zijde sarongs, 531 stt. zellgaren, 1 kist schrijfbehoeften, 4 dz. maderawijn, 9 do. rijnwijn. *Order.*

Idem. Van Rotterdam, met het Am schip *Brazel*, *W. B. Parker.*

475 kn. wijn, 4 do. eau de cologne, 2 do. wapens, 7 pp. brandewijn, 28 ks. vruchten op brandewijn, 50 halve md. seltzerwater, 1000 kld. genever, 336 do. lijnolie, 900 vs. boter, 4 do. spaanschgroen, 250 do. witlood, 50 do. haring, 50 ks. kaazen, 50 hammen, 4-ks. mostard, *Ten Brink, Reijnt en Gijssing.*

6 b. en 6 kn. lijnwaden, 2 pakjes monsters, 2 kn. eau de cologne, 1 do. maagbitter, 4 b. manufacturen, *J. Schouten.*

21 kn. zijde goederen, gouddraad, schilderijen en kramerijen, 200 kn. wijn, *N. Cezard.*

8 kn. en 1 kistje galanterien en glaswerken, 1 doos diverse, *Brower en Nolthenius.*

2 kn. manufacturen, 1 pakje monsters, *Vidal.*

498 kn. wijn, *A. Meijer.*

42 kn. medicijnen, 3 do. kramerijen, 522 do. wijn, 46 do. diverse koopmanschappen, 22 kld. genever, 1 pakje en 1 kistje diverse. *Order.*

4 juli. Van Padang, met het Am. schip *Hercules*, *A. Rich.*

Ballast en eenige Gouvernements goederen.

6 juli. Van Singapoer en Riouw, met de Ned. Ind. bark *Rombang*, *G. Rutter.*

923½ pic. gambier, 200 zk. tarwe, *Douglas, Mackenzie en Co.*

Idem. Van Padang, met het Ned. Ind. schip *Boeroeng*, *F. W. Hermann.*

70 kn. roodewijn, 8 b. huiden, 2 do. witte siltemperts, *Mijn, Haswell en Co.*

1825½ pic. koffij, 16½ do. was, 9½ do. benzoin, 4½ do. zwarte vogelnestjes, 27 do. spliter, ½ do. kruidnagelen, 30 kart. ijvoor, 55 b. kust ijvoor, 2 do. schippen, 1 do. best. doornen, 52 kn. kastor, 2 do. Am. kistjes, 1 kn. goet, 1 kn. kistje, 7 fl. nagelolie, 130 zk. tarwe, 72 gulden zilvergeld, *Order.*

UITVOER.

5 juli. Naar Liverpool, met de Eng. bark *Janet Isat*, *John Poe.*

52 pic. gom elastiek, 66½ do. buffelhoornen, 22½ do. do. hoeven, 70 koff. rijst, 300 pic. suiker, 560 do. koffij, 250 do. peper, 3000 st. buffelhuiden, *R. Wise en Co.* Benevens de ahier van Singapoer aangebrachte, en aan boord verbleven lading.

Idem. Naar Cochin China, met het Cochin Chin. schip *Anjong*, *Donttepo.*

45 pic. koperen bladen, 35 do. tin, 2 kn. aardewerken, 1 do. glaswerken, 1 do. artificieele bloemen, 1 piano, 1 kist jap. goederen, 90 reaal stofgoud, 5030 zilveren sp. matten, 140 do. Cochin Chin. do., *Lagnier.*

51½ pic. ambonsch hout, 7½ do. inl. garens, 11½ do. suiker, *Ke Entje.*

8 pic. varkensvet, 2½ do. sakkie, *Thio Tjensjo.*

29½ do. do., 20 do. katjangolie, *Ke Kunto.*

1500 zilveren sp. matten, 103 do. gulden, 20 reaal zilverwerken, *Kam Po.*

875 zilveren sp. matten, 110 do. gulden en onderscheidens kramerijen, *Lie Wo.*

Idem. Naar *Idem*, als boven, met het Cochin Chin. schip *Toslam*, *Ong Tongkoan.*

45 pic. koperen bladen en spijkers, 40 do. tin, 2 kn. glaswerken, 3 kn. spermacotie kaarsen, 1 ijzeren kan inh. kwikzilver, 2 kn. aardewerken, 2 do. bijouterien, 2420 zilveren sp. matten, 254 do. Cochin-Chin. do., *Lagnier.*

9 koff. rijst, 18½ kg. arak, 165 pic. niela, 28 do. kapok, 14 do. inl. garens, 54 kart. zwarte vogelnestjes, 100 st. ijzeren pannen, 6 vn. boalemmer massen, 6 kn. glaswerken, 62 zilveren sp. matten, (aan diverse Cochin-Chinezen.)

B. beteekent: balen, pic. picols, kn. kisten, ks. kistjes, koff.

kofjanga, kg. korgies, vn. vaten, va. vaatjes, kd. krandsjanga,

md. manden, kr. kraiken, pp. pijpen, ox. oxhoofden, stv. staven, st. stuks, bs. bossen, dz. douzijn, lg. leggers, pd. pouden,

str. strenges, el. ellen, kld. kelders, rn. realen, zk. zakken

pk. pakken, th. thail, kar. karant, katt. katties, fl. flesschen.

OPGAVE der in lading liggende Schepen.

Naar Rotterdam, Eng. schip *Prince Regent*, *Aikens.*

" Engeland, " " *Mediterranean*, *Pugh.*

" Cowes, Am. " *Jefferson*, *Marteller.*

" Simarung en Soerabaja, Ned. Ind., *Grace*, *Grum.*

" Cherib. Tagal

" en Palembang, " " brik *Pascekan*, *Order.*